

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

2023
қаңтар
январь
january
№1 (45) 2023

ШАБЫШ ART

айлық журналы • ежемесячный журнал •
monthly magazine

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІНЕ 25 ЖЫЛ

№1 (45)
2023 ж.

ШАБЫТ
айлық журналы · ежемесячный журнал ·
monthly magazine *ART*

«Шабьт» журналының негізін қалаған Қазақстанның еңбек сіңірген
өнер қайраткері, профессор Әшірбек Сығай

Журнал 2013 жылдан бастап шығады.

Қазақ ұлттық өнер университетінің желілік журналы. Ай сайын шығады.

Меншік иесі: Қазақ ұлттық өнер университеті.

Журнал Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінде
ресми тіркелді. Тіркеу номері: №KZ78VPY00049356

Редколлегия:

Мусахаджаева А.Қ. – Қазақстанның Еңбек Ері, Қазақстанның халық артисі,
профессор

Тұрымбетова А.Е. – оқу және оқу-әдістемелік жұмыстар жөніндегі проректор,
философия докторы (PhD)

Редакция:

Әлмұхан Р.Т. – редактор, филология ғылымдарының докторы.

Байбосын М.Қ. – дизайнер, доцент, ҚР Дизайнерлер одағының мүшесі,
«Құрмет» орденінің иегері.

Редакцияның мекенжайы: Астана қаласы, Тәуелсіздік даңғылы, 50, 2 қабат,
212^а бөлме.

Электрондық адрес: shabytkaznui@mail.ru

Университет сайты: <https://kaznui.edu.kz>

Басуға 31.01.2023 ж. қол қойылды.

МАЗМҰНЫ №1 (45) 2023

Журналдың бұл шығарылымы «Вокалдық-хор, эстрадалық өнер және музыкалық білім» факультетіне арналады.

Факультет тарихы

Әлемдік деңгей

Сметова А.А. 2

Кафедра «Хоровое дирижирование»

Магия дирижерского искусства

Аргингазинова Г.Б. 13

«Вокалдық өнер» кафедрасы

Дауыс құдіреттері

Избамбетов А.Қ. 24

«Эстрада өнері» кафедрасы

Заманмен үндес

Шевченко Ю.Ю., Рысқұлов Қ.Т. 30

Жаныңда жүр жақсы адам

Ұстаз, ғалым

(А.А.Сметова туралы толғаныс)

Әлдекенова Ә. 35

Кафедра «Музыкальное образование»

Научное исследование

Применение «песочного» подхода в

музыкальной деятельности

дошкольников

Жауарова А. 39

Фотоколлаж «Факультет өмірінен» 44

ӘЛЕМДІК ДЕҢГЕЙ

Фотода: профессор Қанат Нұрмұхамедұлы Омарбаев.

Фотода: Сәбира Қуанышбекқызы Қожамқұлова (1952- 2009)

Фотода: профессор Бекболат Болатжанұлы Құрманғожаев.

Биыл университеттің 25 жылдығы тойланады. Біздің факультеттің ұжымы атынан университеттің ұстаздары мен білім алушыларын шын жүректен құттықтаймыз. Еліміздің абыройы бәрімізге ортақ. Сол мақсатта еңбек ете беретін боламыз.

Қазақстанда ғана емес, бүкіл әлемге мақтаныш тұтатын кәсіби

өнерпаздарды дайындауда біздің факультеттің еңбегі зор. Сарыарқаның кең даласына алғаш келген кезден бастап, әрине, факультет ішінде, жалпы, университеттің де тарихында өзгерістер болып тұрды. Дегенмен біз тек дұрыс бағытта екенімізді мақтан етеміз.

1998 жылы құрамында жеке ән салу және хор дирижерлігі кафедраларын қамтыған вокалдық-хор факультеті құрылған. 2001 жылы музыка білімі секциясы ашылып, 2005 жылы өз алдына дербес кафедра болып бөлінді. 2002 жылы факультетте актерлік шеберлік және режиссура кафедрасы ашылды. Осы кезеңнен бастап факультет атауы өзгеріп, «Вокалдық-хор және театр өнері» факультеті аталды. 2003 жылға дейін факультетті ҚР еңбек сіңірген әртіс, профессор Қ.Н.Омарбаев басқарды.

2003 жылдан бастап декан қызметін С.Қ.Қожамқұлова атқарды.

2009 жылы профессор, ҚР еңбек сіңірген қайраткері Б.Б.Құрманғожаев тағайындалды. 2017 жылдан бастап мен – А.А.Сметова декан болдым, 2019 жылдың қаңтар айына дейін ғылыми жұмыстар бойынша проректорлық қызметті қоса атқаруыматұра келді. Сосын 2019 жылдың 24 қаңтарынан қыркүйек айына дейін Д.В.Останькович декан болды. Одан кейін факультетте қайта құру жұмыстары жүргізіліп, алдында 7 кафедраның орнына енді факультетте вокалдық өнерге қатысты мамандықтар бойынша 4 кафедра болды. Содан бастап қазіргі таңға дейін

Факультет тарихы

Фотода: профессор
Пернебек Шегебайұлы
Шегебаев

факультет деканы қызметіндемін.

2019 жылы «Музыка» факультетінен «Вокалдық-хор, эстрадалық өнер және музыкалық білім» факультеті болып бөлініп шықты. Факультетте төрт кафедра бар. «Музыкалық орындаушылық және педагогика» кафедрасының меңгерушісі, профессор – Гүлзада Ануарқызы Хусаинова; «Вокалдық өнер» кафедрасының меңгерушісі, ҚР Еңбек сіңірген қайраткері – Талғат Маратұлы Мұсабаев; «Эстрадалық өнер» кафедрасының меңгерушісі, ҚР Мәдениет қайраткері – Ольга Ивановна Джулдиева; «Хор дирижерлеу» кафедрасының меңгерушісі, доцент, PhD докторы – Гүлнара Болатқызы Арғынғазина.

Фотода: О.И.Джулдиева, А.А.Сметова, Т.М.Мусабаев.,
Г.А.Хусаинова, Г.Б.,Аргингазина..

Факультет тарихы

Кафедраларда мына музыкалық мамандықтар бойынша: «Музыка мұғалімдерін даярлау»; «Вокалдық орындаушы»; «Эстрада өнері: эстрада вокалисі, эстрада оркестрінің артисі, эстрада композиторы, дыбыс өңдеуші»; «Хор дирижерлеу» бакалавр және магистрлерін дайындаймыз.

Сондай-ақ «Музыкалық білім: музыка мұғалімдерін даярлау» мамандығының PhD философия докторын дайындаймыз.

Факультетте 55 оқытушы жұмыс жасайды, оның ішінде 10 профессор, 13 доцент бар. Оқытушылар шырғармашылық және ғылыми қызметте белсенді жұмыстануда.

Біздің ғылыми, педагогтік еңбектеріміздің кейбірін таныстырып өтсем:

ҚҰРАСТЫРУШЫЛАРЫ/СОСТАВИТЕЛИ:

Хусайнова
Гульзада Ануаровна
кандидат педагогических наук, доцент ВАК РК, PhD (ВАК Украины), академик МАНПО, Почетный работник образования РК, профессор, заведующая кафедрой «Музыкальное образование» КазНУИ

Аргингайнова
Гульнара Болатовна
доктор философии (PhD), Жоғары және кейінгі білім саласының «Үздік педагогы», заведующая кафедрой «Хоровое дирижирование» КазНУИ

КАЗАХСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИСКУССТВ

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ХОР ӨНЕРІ
ҒЫЛЫМИ ӨДЕСТІМЕЛІК МАҚАЛАЛАР ЖИНАҒЫ

КОРОВОЕ ИСКУССТВО КАЗАХСТАНА
СБОРНИК НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИХ СТАТЕЙ

Бірінші басылым
перьяны ыялусы

К.С. БОРАМБАЕВА,
А.А. КАСЫМОВА

**МЕНІҢ
ӨЛКЕМ**

Балаларға арналған әндер
және сүйемелдеумен орындалатын
хор шығармалары

Факультет тарихы

Khussainova G.A

THE USE OF MUSIC - COMPUTER TECHNOLOGIES IN PREPARING FUTURE MUSIC TEACHERS THROUGH STUDENT-CENTERED LEARNING

Факультет тарихы

Факультет республикадағы мәдени мекемелермен, концерттік ұйымдармен және музыкалық театрлармен белсенді шығармашылық қатынаста. Өйткені олардың сұраныстары мен ұсыныстары факультетте білім беру барысындағы өте маңызды факторлардың бірі болып табылады. Сондай-ақ факультет шетелдік серіктестермен де тығыз қарым-қатынас жасап, студенттік тағылымдамалар ұйымдастырады.

Фотода: Түркияда докторлық тағылымдамадан өту кезінен.

Факультет тарихы

Бізде білім алып, бүгінде мақтаныш болып жүрген түлектеріміз өте көп. Олардың бәрін бір мақалада айту мүмкін емес, сондықтан кейбіріне ғана тоқталуға тура келеді. Мысалы, факультетіміздің мақтанышы: Дархан Қожебаев, Димаш Құдайберген, Рухия Байдүкенова, Айгүл Ниязова, Бибігүл Жанұзақ, Азамат Жылтырқөзов, Салтанат Ахметова және басқалары.

Фотода: Дархан Қожебаев марапатталғандармен бірге.

Д.Е.Қожабаев – РҚБ «Күйшілер Одағының» құрылтайшысы, Астана қаласы бойынша «Күйшілер Одағының» филиал жетекшісі. Дархан Ержанұлы 2022 жылы Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К. Тоқаевтың атынан «Құрмет грамотасымен» және ҚР Мәдениет және спорт министрі Д.Ә.Абаевтың атынан «Алғыс хатпен» марапатталды.

Факультет тарихы

Рухия Байдүкенова
– Витебскідегі
«Славян базары-2021»
халықаралық өнер
фестивалінің Гран-При
иегері.

Фотода: Рухия Байдүкенова.

Фотода: Димаш Құдайбергеннің 25 жасқа толуын атап өткен сәт.

Факультет тарихы

Фотода: Салтанат Ахметова.

Салтанат Ахметова – Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, «Россия К» телеарнасындағы «Большая опера» халықаралық жобасының жеңімпазы, ҚР Тұңғыш Президенті – Елбасы Қоры сыйлығының лауреаты. Қазіргі таңда «Астана Операның» жетекші солисі, Қазақ ұлттық өнер университеті колледжінің «Вокалдық өнер және дирижерлеу» ІІЦК-ның оқытушысы. Бізде білім алған басқа да түлектеріміз «Астана Опера» театрында, ҚР Президенттік гвардиясында, эстрадалық-симфониялық оркестрі мен «Жастар» театрында, әртүрлі бағыттағы медиа-орталықтарда көптеген жанрлық бағытта шығармашылық ұжымдар құрып, табысты қызмет етіп жүр.

Факультет тарихы

Бауыржан Алтынбеков – Ұлттық Ұлан ән-би ансамблі ерлер хорының көркемдік жетекшісі, ҚазҰӨУ түлегі.

Шымкентский городской театр оперы и балета

Дж. Россинни

Маленькая торжественная месса

для солистов, хора, фортепиано и орган-гармониум

Главный хормейстер, дирижер: Аликхан Айдарханов
Хормейстер: Хадмат Ибрагимов, Айдархан Исаев
Концертмейстер: Гүлшат Байтемирова, Балнұр Джуманова

САТТАНАТ ЖУМАДИЛДАЕВА сопрано
ҚАРЛЫҒА БЕРДИЯР меццо - сопрано
РОБЕРТ ЖЕТКЕРБАЕВ тенор
АЙБЕК ҚАНАДЫБЕК бас-баритон

10
ФЕВРАЛЬ
19:00

г. Шымкент ул. А.Асқарова 43/2

Әлихан Айдарханов – бас хормейстер, Шымкент қаласының Опера және балет театрының дирижері,

Факультет тарихы

Дәурен Мусин –
«Астана Опера»
мемлекеттік опера және
балет театры хорының
аға хормейстері.

Айгүл Ниязова –
Қазақстанның еңбек
сіңірген қайраткері.
Қазіргі таңда «Астана
Опера» МОБТ
операның жетекші
солисі.

Бибігүл Жанұзақ –
Қазақстанның еңбек
сіңірген қайраткері,
Қазақстан Республикасы
Тұңғыш Президенті-
Елбасы Қоры
сыйлығының лауреаты.
Қазіргі таңда «Астана
Опера» МОБТ операның
жетекші солисі,
Қазақ ұлттық өнер
университеті «Вокалдық
өнер» кафедрасының
доценті, Е.Рахмадиев
атындағы мемлекеттік
академиялық
филармониясының
солисі.

Факультет тарихы

Азамат Жылтыркөзов – Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, профессор, Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті–Елбасы Қорының лауреаты, «Дарын» мемлекеттік жастар сыйлығының лауреаты, ТМД «Дебюттер достастығы» халықаралық сыйлығының лауреаты, ҚР БҒМ қауымдастырылған профессоры, Жаратылыстану ғылымдарының еуропалық академиясының құрметті академигі (Ганновер қ., Германия).

Қазіргі таңда «Астана Опера» МОБТ опера труппасының меңгерушісі, Қазақ ұлттық өнер университеті «Вокалдық өнер» кафедрасының профессоры, Е.Рахмадиев атындағы мемлекеттік академиялық филармониясының солисі.

Бір мақалада бәрін жазу мүмкін емес. Біздің ұжымда бәрі әлемдік деңгейде танымал тұлғалар.

Біз өзіміздің университетті де, факультет ұжымын да мақтан етеміз. Алдағы уақытта да абырой биігінен түспейміз деп, уәде бере аламыз.

Сметова А.А.,

факультет деканы,

*педагогика
ғылымдарының
кандидаты*

МАГИЯ ДИРИЖЕРСКОГО ИСКУССТВА

В 2023 году крупнейший творческий ВУЗ Казахстана Казахский национальный университет искусств отмечает 25-летний юбилей. КазНУИ по праву считается флагманом по подготовке высококвалифицированных специалистов в области музыки, театра, кинематографии, искусствоведения, изобразительного искусства, арт-менеджмента.

Кафедра «Хоровое дирижирование», открытая в год основания Казахской национальной академии музыки (31.08.1998) и до преобразования вуза в Казахский национальный университет искусств (02.10.2009) входила в состав Вокально-хорового факультета (деканы: Заслуженный артист РК, профессор К.Н.Омарбаев, доцент С.К.Кожамкулова, Заслуженный деятель РК, профессор, доцент (ВАК) Б.Б.Курмангожаев). В 2010-2019 кафедра вошла в состав факультета «Музыка» (деканы: П.Ш.Шегебаев, Д.В.Останькович, А.А.Сметова), с 2019-2020 уч.г. – в состав факультета «Вокально-хоровое, эстрадное искусство и музыкальное образование» (декан к.п.н., профессор А.А.Сметова).

Кафедра «Хоровое дирижирование»

Кафедра «Хоровое дирижирование», реализуя модель непрерывного образования, осуществляет подготовку юных музыкантов по специальности «Хоровое дирижирование» в 1-9 классах школы, специалистов в области средне-специального (колледж – 02150400 «Хоровое дирижирование»), вузовского (бакалавриат – 6В02127 «Хоровое дирижирование»), послевузовского (магистратура 7М02127 «Дирижирование») образования.

В 1998-2011 гг. кафедра «Хоровое дирижирование» функционировала как отдельное подразделение (зав. Г.К.Куттыбадамова), в 2011-2018 гг. – в составе кафедры «Вокальное искусство и дирижирование» (зав. Х.Х.Абулханова; А.К.Желтыргузов; Ш.К.Абилов), с 2018 по настоящее время – как кафедра «Хоровое дирижирование». Заведующий кафедрой 2018-2022 гг. – Смаков Б.А., с 2022 г. – Аргингазинова Г.Б.

Основу профессорско-преподавательского состава кафедры составляют педагоги, сохраняющие в педагогической и исполнительской деятельности славные традиции, заложенные видными деятелями хорового искусства Казахстана, выпускники Казахской национальной консерватории им. Курмангазы (г. Алматы), Казахского национального университета искусств (г. Астана), Московской государственной консерватории им. П.И.Чайковского, Новосибирской государственной консерватории им. М.И.Глинки, Accademnia d'Arte Lirica (Италия, г. Озимо), Conservatorio Rossini (Италия, г.Пезаро), Корейского национального университета искусств (Сеул, Южная Корея), имеющие большой опыт педагогической, исполнительской,

музыкально-общественной деятельности.

У истоков основания кафедры стояли профессор Лебедев Игорь Борисович – первый проректор КазНАМ (1998-2005), Советник ректора, Почётный работник образования РК (2003), обладатель медали «Ерен еңбегі үшін» (2000), нагрудного знака «Ы.Алтынсарин» (2006), Кавалер орденов «Құрмет» (2007) и «Парасат», доцент Кожамкулова Сабира Куанышбековна, профессор Куттыбадамова Гульмира Казиевна, доцент Мурзалина Гульнара Мырзахметовна.

На современном этапе ППС специальности «Дирижирование» состоит из высококвалифицированных педагогов, среди которых к.п.н., профессор А.А.Сметова; доктор философии (PhD), обладатель Почетного звания «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім саласының «Үздік педагогы» Г.Б.Аргингазинова, магистр, обладатель Золотой медали им. А.Байтурсынова, победитель проекта «100 новых лиц Казахстана» (2018), старший преподаватель Б.А.Смаков; магистр педагогических наук, старший преподаватель С.Н.Байтенова, магистр искусствоведения, преподаватель О.О.Кряжевских, магистр искусствоведения, докторант PhD,

Кафедра «Хоровое дирижирование»

преподаватель Д.Т.Карекенова, магистр искусствоведения, преподаватель М.В. Бухвалова. На кафедре передают свои знания Заслуженный деятель РК, Кавалер ордена «Құрмет», заместитель главного дирижёра, советник по творческим вопросам Государственного театра оперы и балета «Астана Опера» А.М.Мухитдинов, Заслуженный деятель РК, художественный руководитель Государственной академической филармонии акимата города Астана, Художественный руководитель и главный дирижер Камерного хора, профессор Г.К.Куттыбадамова, Заслуженный деятель РК, Кавалер ордена «Құрмет», главный хормейстер Государственного театра оперы и балета «Астана Опера» Е.Б.Даутов.

В школе и колледже обучение по специальности «Хоровое дирижирование» осуществляют опытные, высококвалифицированные педагоги, воспитавшие не одно поколение учеников. Среди них: А.Ш.Тулегенова, Т.Г.Матафонова, Г.А.Альжанова, З.Т.Жакпарова, Ж.М.Бергалиева,

А.А.Касымова, Ю.С.Зенкова, С.Е.Шанкилова, С.К.Тасмамбетова, Н.О.Маханова. Молодое поколение педагогов пополнилось выпускниками магистратуры и докторантуры КазНУИ Д.Т.Карекеновой (2018 г., 2018-2022 гг. – руководитель детского хора «Елигай»), КНК им.Курмангазы С.Б.Курмангазиевой (2020 г., 2022-2023 уч.г. – руководитель детского хора «Елигай»), МГК им. П.И.Чайковского Д.У. Джаркимбаевой (2022 г., 2022-2023 уч.г. – хормейстер детского хора «Елигай»). У истоков становления специальности «Хоровое дирижирование» в колледже КазНУИ стояли преподаватели Л.И. Терентьева, Н.И. Кузнецова, С.В.Матафонова, Г.М.Мурзалина, Л.А.Сороколит, Г.Р.Вагапова, К.С.Борамбаева. На ПЦК «Хоровое дирижирование» в разные годы преподавали А.Б.Есенова, С.А.Кенжегарина. Б.Э.Мейрбаева, Р.А.Теньбаева, С.С.Бекмаганбетова и др. ППС кафедры плодотворно работает по всем направлениям образовательной деятельности: учебно-методической, научно-исследовательской, творческой и организационно-воспитательной. Научно-исследовательская работа ППС, магистрантов, бакалавров представлена ежегодным участием в работе международных, республиканских, университетских научно-практических конференций, выпуском научно-методической литературы, учебных пособий, хрестоматийных сборников, научными публикациями, представляющими результаты научных исследований.

Кафедра является организатором Международного круглого стола «Искусство и образование: теория, методика, инновации» (07.04.2022),

Республиканского круглого стола с международным участием «Хоровое искусство Казахстана: теория, методика, инновации» (22.02.2021). Целью проведения данных масштабных мероприятий является развитие международного сотрудничества, укрепление культурных связей стран, создание творческой площадки для обмена научным и практическим опытом, идеями, связанными с актуальными вопросами развития искусства и образования. Среди спикеров общественные деятели, музыканты, учёные, композиторы, музыковеды, дирижёры, хормейстеры, преподаватели вузов, колледжей Казахстана и зарубежных стран (А.А.Сметова, Б.А.Смаков, Г.Б.Аргингазинова, А.Ш.Тулегенова, Ә.Қ.Әбдінұров, К.Г.Гаркуша, К.С.Борамбаева, А.А.Касымова, Р.К.Бескембирова, З.Е.Жакпарова, Ж.М.Бергалиева, И.В.Колесникова,

М.Н.Лапина). Зарубежные гости: итальянский композитор, органист, музыковед, профессор консерватории Дж.Россини Giuseppe Cangini (Джузеппе Канджини) (Пезаро, Италия); музыковед, консерватория Дж.Россини Nicolas Monti (Николас Монти) (Пезаро, Италия); заместитель директора Русского дома в г. Астана К.П.Воробьёв (Россия); российский и французский писатель, поэт, культуртрегер, либреттист Макаров Д.А. (Россия, Франция); писатель, политик, эколог и общественный деятель Roberto Boltri (Роберто Болтри) (Италия); А.В.Савадерова, к.п.н., профессор, Заслуженный работник культуры Чувашской Республики, заведующая кафедрой хорового дирижирования и народного пения БОУ ВО «Чувашский государственный институт культуры и искусств» (Россия, Чувашская Республика, г.Чебоксары); Л.П.Айкина, к.п.н., доцент, проректор по учебно-творческой работе, заведующая кафедрой академического хора Алтайского государственного института культуры; Н.В.Крючкова, Заслуженный работник культуры РФ, профессор, декан музыкального факультета Алтайского государственного института культуры; Т.А.Никитина, лауреат международного конкурса, ст.преп. кафедры академического хора Алтайского государственного института культуры (Россия, г.Барнаул). Участниками были презентованы новые учебники, учебные, учебно-методические пособия, научные и нотные издания, CD-диски, явившиеся результатом многолетней научно-исследовательской, учебно-методической и творческой деятельности. Преподавателями кафедры

Кафедра «Хоровое дирижирование»

разрабатываются образовательные программы, рабочие планы специальности, учебно-методические комплексы, методические рекомендации, контрольно-тестовые материалы по всем дисциплинам учебного плана, новые элективные курсы.

Поиску, реализации и обобщению инновационных методов обучения, взаимобмену педагогическим опытом способствует участие и проведение ППС кафедры мастер-классов, лекций, семинаров, открытых занятий на курсах повышения квалификации в различных учебных заведениях республики, в РУМЦДО МОН РК, в КазНУИ. Преподаватели ведут плодотворную методическую работу в жюри международных, республиканских, региональных, городских конкурсов.

Важным направлением деятельности кафедры является профориентация среди колледжей республики.

Повышению квалификации и профессиональному развитию преподавателей способствует проведение стажировок, участие в международных семинарах, курсах, тренингах, а также обмен опытом работы с ведущими учёными Республики Казахстан и зарубежья, которые приглашаются для чтений лекций, проведения мастер-классов. Среди них: Тигран Шиганян, дирижер, скрипач, лауреат международных конкурсов (США), Felice Cavaliere, профессор, дирижер (Италия), Damiano Giuranna, профессор, дирижер, музыкальный директор и художественный руководитель World Youth Orchestra (WYO) (Италия); Эрнст Хётцель, дирижер, профессор университета искусств Граца (Австрия); Лаура Марцадори, первая скрипка театра Ла-Скала (Италия); Габор Холлерунг, профессор, директор художественного комитета всемирной организации

«INTERKULTUR» (Венгрия); Витаутас Мишкинис, профессор Литовской академии музыки и театра (Литва); А.В.Соловьев, профессор МГК им.

Кафедра «Хоровое дирижирование»

П.И.Чайковского (РФ); Н.А.Коваль, профессор, Народный артист Украины (Украина); Т.М.Степанская, доктор искусствоведения, профессор Алтайского государственного университета (РФ), Giacosa di Ivrea Paolo Bosisio, профессор Миланского университета, режиссер-постановщик, художественный руководитель театра (Италия); А.И.Леденев, профессор Московского института им. А.Г.Шнитке (РФ) и др.

М.В.Бухвалова.

Ярким событием 2018 г. было приглашение «Студенческой хоровой капеллы» КазНУИ в Италию в г.Пезаро на празднование 150-летия всемирно известного композитора Джоаккино Россини и участие хора в премьеры кантаты Джоаккино Россини «Stabat Mater» в Оперном театре Россини. Коллектив также выезжает с гастрольными выступлениями в города

Гордостью кафедры является «Студенческая хоровая капелла» КазНУИ – активный участник университетских, городских, республиканских и международных концертных мероприятий. Художественными руководителями и дирижёрами смешанного хора являлись профессор Г.К.Куттыбадамова, старший преподаватель Б.Э.Мейрбекова. С 2017 учебного года руководителем «Студенческой хоровой капеллы» КазНУИ является Б.А.Смаков, хормейстером

Казахстана: Петропавловск, Кокшетау, Караганда.

Свидетельством возросшего профессионального мастерства «Студенческой хоровой капеллы» КазНУИ является активная концертная деятельность, подготовка концертных программ с симфоническим оркестром и участие в масштабных творческих проектах: «Чичестерские псалмы» Л.Бернштейна, «Битлз», Кантата «Gloria» А.Вивальди, «Messa da Requiem» Дж.Верди совместно с хором

Кафедра «Хоровое дирижирование»

и симфоническим оркестром театра «Астана Опера» (13.02.2022, 29.03.2022, театр «Астана Опера»), «Авторский концерт симфонической музыки Рахат-би Абдысагина «Призраки бессмертия» (15.04.2022, Органный зал), «Ne Prosto Production. Naruto / Avatar. Soundtrack concert» (11.05.2022, 10.11.2022, ЦКЗ «Казахстан»), «Ne Prosto Production. Гарри Поттер / Пираты Карибского моря» (11.06.2022, ЦКЗ «Казахстан»), «Ne Prosto Production. Attack on Titan» (27.08.2022,

ЦКЗ «Казахстан»), «The World of Hans Zimmer» (17.09.2022, ЦКЗ «Казахстан»), «Ne Prosto Production. Великолепный век» (01.10.2022, ЦКЗ «Казахстан»), «John Williams & Hans Zimmer» (02.10.2022, ЦКЗ «Казахстан»), «Жыр жазамын жүрегімнен» Ф.Жұбанованын 95 жылдық мерейтойына арналған концерт (07.12.2022, Ж.Жабаев залы), «Асыл аға» Еркеғали Рахмадиевтің 90 жылдық мерейтойына арналған концерт» (13.12.2022, Ж.Жабаев залы), «RATOVICH» (24.12.2022, ЦКЗ «Казахстан») и др.

В репертуаре «Студенческой хоровой капеллы» сочинения от ренессанса и барокко до современной музыки, от хоровой миниатюры до произведений крупных форм. Особое место в программе хора занимают такие выдающиеся сочинения мировой музыкальной культуры, как сценическая кантата «Carmina Burana» К.Орфа, «Реквием» Дж.Верди, «Песни любви» И.Брамса, Поэма «Колокола» С.В.Рахманинова, кантата «Иоанн Дамаскин» С.И.Танеева, «Пушкинский венок» Г.В.Свиридова, «Чичестерские псалмы» Л.Бернштейна, «Стабат Матер» Дж. Россини.

С о в е р ш е н с т в о в а н и ю исполнительского мастерства хорового коллектива способствовало исполнение хоровых сочинений зарубежных, русских композиторов И.С.Баха, Дж.Палестрины, Г.Ф.Генделя, Й.Гайдна, В.А.Моцарта, Л.Бетховена, Дж.Верди, А.Вивальди, Дж.Россини, Э.Уэббера, М.И.Глинки, А.С.Даргомыжского, П.И.Чайковского, Н.А.Римского-Корсакова, М.П.Мусоргского, А.П.Бородина, Ц.А.Кюи, С.И.Танеева, П.Г.Чеснокова, А.Т.Гречанинова, А.Д.Кастальского, В.С.Калинникова, Д.Д.Шостаковича, С.С.Прокофьева, Г.В.Свиридова,

Кафедра «Хоровое дирижирование»

В.Я.Шебалина, Р.К.Щедрина,
В.Н.Салманова, М.П.Речкунова,
И.О.Дунаевского, Н.Н.Сидельникова,
Р.С.Леденева, В.В.Сильвестрова и др.

Важнейшим направлением в работе хора является пропаганда и развитие казахской хоровой культуры, исполнение хоровых обработок казахских

народных песен и кюев, произведений казахских и казахстанских композиторов А.К.Жубанова Л.А.Хамиди,
Е.Г.Брусилковского, М.Т.Тулбаева,
Б.Байкадамова, С.М.Мухамеджанов,
Г.А.Жубанова, Е.Р.Рахмадиева,
М.Мангитаева, М.С.Сагатова,
Ж.Тезекбаева, К.Д.Дуйсекеева,
С.Ж.Еркимбекова, С.К.Абдинурова,
А.К.Абдинурова, Д.В.Останковича и др.

Смешанный хор КазНУИ

является участником и лауреатом различных международных и республиканских конкурсов: Международный фестиваль-конкурс хоровой музыки «Жұбанов көктемі» (Актобе, 2007 г., I место); XXVI Международный фестиваль-конкурс духовной хоровой музыки «Хайнукка» (Польша, 2007 г., III место), II Республиканский хоровой фестиваль-конкурс «Астана – эн қанатында» (Астана, 2008 г., Гран-при), Республиканский фестиваль хорового искусства (Павлодар, 2009 г.); XVII Международный фестиваль творческой молодежи «Шабыт» (I премия, 2014 г.).

Студенты и магистранты специальности принимают активное участие в олимпиадах, конкурсах. Лауреатами XXV международного конкурса творческой молодежи «Шабыт» в номинации «Хоровое дирижирование» (17-21.10.2022, Астана, КазНУИ) стали Д.Кульниязова (II премия, 3 курс), Ш.Ахмеджанова (лауреат II премии, 2 курс магистратура), А.Қуанышбаева (III премия, 2 курс), М.Бөралиева (III премия, 3 курс), Ә.Мұрат (III премия, 4 курс колледж). Дипломантами стали А.Алдекенова (2 курс), Ж.Бейбитова (3 курс колледж), М.Бұхардин (3

курс), Ф.Таласбаева (4 курс колледж), Д.Калдыбеков (4 курс колледж), А.Амангельды (2 курс магистратура), Е.Естаев (4 курс), Б.Көпжасар (4 курс).

Лауреатами Международного онлайн конкурса детских хоров и хоровых дирижеров ABDINUROV CHORAL COMPETITION. (19-20.12.2020) стали: Е.Естаев (лауреат I степени, 2 курс), Д.Кульнизова (лауреат II степени, 1 курс), Д.Токмұрза (лауреат II степени, 1 курс), А.Байырбек (лауреат III степени, 1 курс), Н.Амешева (лауреат III степени, 4 курс).

Среди победителей I Международного конкурса им. Еркегали Рахмадиева (25-30 марта 2016 г.) в номинации «Дирижирование хором» Е.Сансызбаев (I премия, магистрант I курса), А.Токирова (III премия, 3 курс), Мұрзабай Өтебаев – Специальный приз «Еркегали Рахмадиевтің операсының үзіндісін үздік орындағаны үшін» (4 курс).

В первой Республиканской студенческой олимпиаде по специальности «Дирижирование» (Астана, КазНУИ, апрель 2009) принимало участие 15 студентов. Призовые места заняли С.Кенжегарина (диплом II степени, 2 курс), А.Двесова (Есенова) (диплом II степени, 2 курс). Призеры II Республиканской студенческой олимпиады (Астана, КазНУИ, 29-30.03.2010): С.Кенжегарина (диплом II

степени), Б.Смаков (диплом III степени). Победители III Республиканской студенческой олимпиады (Алматы, КНК им.Курмангазы, 18-19.03.2011): Д.Сеилхадиров (диплом II степени), А.Есенова (диплом III степени), С.Кенжегарина (диплом). В VI Республиканской студенческой олимпиаде (Алматы, КНК им. Курмангазы, 05-06.03.2014) приняло участие 12 студентов, Лауреаты олимпиады: Е.Сансызбаев (диплом II степени), Д.Мусин (диплом III степени), Дипломанты: Э.Бимбетова, А.Бейсенова, Ф.Расулова, М.Өтебаев. Росту исполнительского мастерства студентов способствуют кафедральные конкурсы хоровых дирижёров, посвящённые памяти выдающегося хормейстера, педагога, Заслуженного деятеля Гульжазире Ахметовой (23-24.11.2015), внутривузовский конкурс дирижёров С.С.Танеева (28.03.2017), Международная научно-практическая конференция «Мир контртенора Эрика Курмангалиева» (03.10.2019), «Школа хорового мастерства» им. А.В.Молодова, (28.11.2019-30.11.2019), I Республиканский конкурс хоровой аранжировки им.Кенеса Дуйсекеева, посвященный 30-летнему юбилею Независимости Республики Казахстан и 75-летнему юбилею казахского композитора Кенеса Дуйсекеева (22-23.05.2021).

Ежегодно обучающиеся специальности «Хоровое дирижирование» (колледж) принимают участие в конкурсах на лучшее исполнение школьной песни, конкурсах дирижёров-хормейстеров. Студенты классов А.Ш.Тулегеновой, Т.Г.Матафоновой, Ю.С.Зенковой,

Кафедра «Хоровое дирижирование»

Лицам, освоившим образовательные программы магистратуры и защитившим магистерскую диссертацию, присуждается академическая степень: магистр искусствоведения по специальности 7М02127-Дирижирование (научно-педагогическая подготовка); магистр искусства по специальности 7М02127-Дирижирование (профильная подготовка).

За данный период обучение в магистратуре прошли 23 человека: С.С.Бекмаганбетова (2010), Д.Ж.Булатова (2010), Р.А.Теньбаева (2011), О.О.Кряжевских (2012), А.А.Жармагамбетова (2012), Р.М.Султанов (2012), С.К.Тасмамбетова (2013), С.Е.Шанкилова (2013), А.Б.Есенова (2013), С.А.Кенжегарина (2013), Г.К.Тундыкпаева (2014), Н.О.Маханова (2015), М.В.Бухвалова (2016), Е.С.Сансызбаев (2017), К.Т.Рыскулов (2017), Д.Т.Карекенова (2018), Д.К.Мусин (2018), А.Ж.Дуйсенова (2019), К.Хожанбекулы (2020), проходят обучение магистранты Ш.Ш.Ахмеджанова (2020-

Ж.М.Бергалиевой, З.Е.Жакпаровой, С.К.Тасмамбетовой являются лауреатами республиканских (Астана, Алматы) и международных (Казань, Санкт-Петербург, Астана, Алматы) олимпиад и конкурсов.

С 2008 года осуществляется подготовка магистров по специальности 6N0405 «Дирижирование» (ГОСО РК спец. 6N0405 – Дирижирование 3.09.286-2006, утв. приказом МОН РК 23.12.2005 № 779); с 2010 года – спец. 6M040500 «Дирижирование» (ГОСО РК спец. 6M040500 «Хоровое дирижирование», утв. приказом МОН РК 03.11.2010 № 514); с 2018 – спец. 7M02127 «Дирижирование».

Кафедра «Хоровое дирижирование»

2022), А.Б.Амангельды (2020-2022), С.Б.Курмангазиева (2022-2024), Т.В.Бондарь (2022-2024).

По программе академической мобильности магистранты и студенты специальности проходили обучение в магистратуре Российской академии музыки им. Гнесиных (РФ, г. Москва, 10.10.2011-29.12.2011; Есенова А.Б., Тасмамбетова С.К.), Белорусской государственной академии музыки (Белоруссия, Минск, 10.11.2011-28.12.2011; Жармагамбетова А.А.), Санкт-Петербургской государственной

Н.О.), КНК им.Курмангазы (Алматы, 01.02.2017-10.02.2017; Рыскулов К.Т.), бакалавриате Флорентийская Консерватория им. Л. Керубини (Италия, Флоренция; Жумабекова А.).

Высокий профессиональный уровень выпускников магистратуры и бакалавриата специальности «Хоровое дирижирование» обеспечивает их конкурентоспособность на рынке труда, востребованность и трудоустройство в творческих и педагогических коллективах республики.

За 25 лет кафедра «Хоровое дирижирование» прошла сложный путь становления и развития, который позволяет с гордостью вспоминать свою историю и ставить новые цели и задачи по развитию дирижёрско-хорового образования Казахстана.

КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ

25 жылдығына арнап

ҚУТТЫҚТАЙМЫЗ!

8D01401/6D010600 – «Музыкалық білім» білім беру бағдарламасы бойынша кадрларды даярлау бағытындағы Диссертациялық кеңестің шешімімен «Хор дирижерлеу» кафедрасының меңгерушісі **АРГИНГАЗИНОВА ГҰЛНАР БОЛАТҚЫЗЫН** «История становления и развития музыкально-педагогического образования в Казахстане (вторая половина XIX - начало XXI века)» тақырыбындағы және «Домбыра» кафедрасының оқытушысы **ЖАҒАРЫ ЖҰГАРЫ ЖҰГАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН КЕЙІНГІ БІЛІМ САЛАСЫНЫҢ «ҮЗДІК ПЕДАГОГЫ»,** **ЗЕВДУЮЩАЯ КАФЕДРОЙ «ХОРОВОЕ ДИРИЖИРОВАНИЕ» КАЗНУИ** докторантының диссертацияларын сәтті қорғап, 6D010600 – «Музыкалық білім» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алуымен шын жүректен құттықтаймыз! Бұл білім және ғылым саласындағы еңбектеріңіздің нәтижесі деп білеміз. Еңбек жолыңызға шығармашылық табыстар мен сәттілік тілейміз!

Осы ғылыми жұмыстарға жетекшілік еткен п.ғ.к., PhD, профессор, ХНПУ академигі, «Музыкалық білім» кафедрасының меңгерушісі, Диссертациялық кеңестің жетекшісі - **ЖАҒАРЫ ЖҰГАРЫ ЖҰГАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН КЕЙІНГІ БІЛІМ САЛАСЫНЫҢ «ҮЗДІК ПЕДАГОГЫ»,** **ЗЕВДУЮЩАЯ КАФЕДРОЙ «ХОРОВОЕ ДИРИЖИРОВАНИЕ» КАЗНУИ** докторанттарды даярлаумен құттықтаймыз. Үстаздың – ұлы жолыңызбен талай шәкіртті ғылым жолына жетелеп, бағыт-бағдарын көрсетіп, тәрбиелеген еңбегіңізді мақтаншы етеміз. Еңбегіңіз есенін, ел алғысына бөлене беріңіз дегеніміз келеді.

Игі тілекпен

«Ғылымдық-тар. өстрадалық өнер және музыкалық білім» факультеті

консерватории им. Н.А.Римского-Корсакова (РФ, Санкт-Петербург, 25.04.2014-05.05.2014; Тундыкбаева Г.К. 01.10.2016-10.03.2016 – Бухвалова М.В., 19.02.2017-01.03.2017; Сансызбаев Е.С.), в Университете искусств им. Мимар Синан (Турция, Стамбул, 28.02.2015-10.03.2015; Маханова

Аргингазиева Г.Б.
доктор философии (PhD), доцент,
Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі
білім саласының «Үздік педагогы»,
заведующая кафедрой «Хоровое
дирижирование» КазНУИ

ДАУЫС ҚҰДІРЕТТЕРІ

Қазақ ұлттық өнер академиясы құрылғаннан бастап осы күнге дейін қазақ опера өнерін жоғары деңгейде дәріптеумен келеді. Бүгінде университетіміздің 25 жылдық тарихында студенттеріміз әлемдік деңгейде өнер көрсетіп, әрі қарай дамуын жалғастыруда.

«Вокалдық өнер» кафедрасы Қазақ ұлттық өнер академиясының (1998 ж. 31 наурыз) негізі қаланғаннан кейін, Қазақ ұлттық өнер университеті (2009 ж. 2 қазан) болып атауы өзгергенге дейін «Жеке ән салу» кафедрасы (жетекшісі К.Т.Мыржықбай, Р.Тленчиева, К.Н.Омарбаев), «Вокалдық-хор» факультетінің құрамында болды.

«Вокалдық-хор факультетінің декандары болып, ҚР еңбек сіңірген әртісі Қ.Н.Омарбаев, доцент С.К.Қожамқұлова, профессор, ҚР еңбек сіңірген қайраткері Б.Б.Құрманғожаев жұмыс атқарса, 2010 жылдан бастап кафедра «Музыка» факультетінің құрамына қосылып (декандары – П. Ш. Шегебаев, А. А.Сметова, Д. В.Останькович) жұмыс атқарды.

Мамандықтар біріктірілгеннен кейін кафедралардың атауы қайта өзгертіліп,

Фотода: ҚазССР еңбек сіңірген әртісі, профессор Қ.Н.Омарбаевтың 75 жылдық мерейтойы.

2010-2017 жылдар аралығында «Вокалдық өнер және хорды дирижерлеу» кафедрасы болды. Сол жылдар аралығында кафедра меңгерушілері: Татарстан Республикасының еңбек сіңірген мәдениет қызметкері, доцент Х.Х.Абулханова; ҚР еңбек сіңірген қайраткері, қауымдастырылған профессор А.Қ.Жылтыркөзов;

«Вокалдық өнер» кафедрасы

ҚР еңбек сіңірген әртісі, профессор Ш.Қ.Әбілов жұмыс атқарды. 2019 жылдан бастап «Вокалдық-хор, эстрада өнері және музыкалық білім» факультеті, оның ішінде «Вокалдық өнер» кафедрасы болып қайта өзгертілді. Сол жылдан бастап кафедра меңгерушісі болып ҚР Мәдениет қайраткері, доцент Д.Ш.Кабыкеева 2021 жылға дейін қызмет атқарып, одан әрі қарай бүгінгі таңда кафедра меңгерушісі болып ҚР еңбек сіңірген қайраткері, «Құрмет» орденінің иегері, профессор Т.М.Мұсабаев қызмет жасауда.

«Вокалдық өнер» кафедрасының профессор-оқытушылар құрамы орындаушылық және педагогикалық тәжірибесі бар жоғары білікті мамандардан тұрады: ҚР халық әртісі, профессор Х.И.Қалиламбекова; ҚР еңбек сіңірген әртісі, профессор К.Н.Омарбаев; доцент Т.Н.Руднева; ҚР еңбек сіңірген әртісі, профессор Г.М.Хамзина; Мәдениет қайраткерлер: доцент Д.Ш.Қабыкеева; доцент Б.У.Жүсіпова; ҚР еңбек сіңірген қайраткерлері: профессор А.Қ.Жылтыркөзов, доцент Ж.Б.Шыбықбаев, профессор Т.М.Мұсабаев, профессор К.М.Асамбаев, доцент Б.Ж.Жанұзақ, доцент Ж.Б.Ғабдуллина, аға оқытушы М.Ш. Тойкенов, доцент Т.В.Хасьянова, оқытушылар: М.М.Чотабаев, «Құрмет» орденінің иегерлері А.Б.Капонова, Р.Т.Баймурзин және де жас буын тәрбиелу барысында жас мамандарда қызмет етуде. Олар: аға оқытушылар: Ю.В.Толочко, А.К.Избамбетов, Ж.П.Есанова, А.М.Ергарина, «Дарын» Мемлекеттік жастар сыйлығының лауреаты, оқытушы А.Б. Мәлік.

Бүгінгі таңда «Вокалдық өнер» кафедрасы түлектерінің шығармашылық жетістіктері өте көп. Атап айта кетсек жеті Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткерлері: А.Ниязова, С.Байғожин, А.Жылтыркөзов, Т.Хасьянова,

Фотода: ҚР Халық әртісі, профессор Х.И.Қалиламбекованың 75 жылдық мерей тойы.

«Вокалдық өнер» кафедрасы

Б.Жанұзақ, С.Ахметова, Ж.Жарқымбаева; екі ҚР Мәдениет қайраткері – Д.Кабыкеева, Б.Жусупова; Мемлекеттік «Дарын» жастар сыйлығының лауреаттары Н.Мизюк, А.Жылтыркөзов, А.Мәлік, Ш.Расылхан, А.Әбілда, Н.Омаров, «Құрмет» орденінің иегері А.Капонова; Тұңғыш Президент-Елбасы қорының стипендиаттары: А.Мәлік, А.Әбілда, Н.Сағынтай, А.Аманжолова, С.Бақытжан, Г.Алдадосова, Р.Тишбаев, Н.Назарбаев атындағы қорының стипендиаттары: Т.Аллабиринов, А.Молдагаинова, Б.Әліш, А.Асқар, Н.Тапиев, М.Абди, Б.Қуаныш.

Кафедра түлектері мен студенттері төменде көрсетілген байқауларда қазақ опера өнерінің жоғары деңгейде екенін танытып келеді. «Янтарный соловей», «Bella voce», «Большая Опера», Б.Төлегенова, Ш.Қалдаяқов, Н.Сабитов, М.Глинка, М.Хелин, П.Лисициан, С.Монюшко, М.Биешу, П.И.Чайковский, «Шабыт» шығармашыл жастардың Халықаралық байқауы және т.б вокалисттер байқауында кафедра бітіруші түлектерімен студенттері жүлделі орындар және дипломанттар болып жоғары деңгейдегі бағаға ие болып жүр. Олар ішінде: Е.Чайников, Б.Жанұзақ, А.Ниязова, Н.Мизюк, А.Жылтыркөзов, С.Ахметова, Б.Андержанов, А.Таушев, С.Тасбергенова, Д.Таушева, А.Избамбетов, Г.Жазитова, Р.Баликишиев, Е.Саипов, А.Малик, Ш.Тыныштық, Ш.Расылхан, Н.Сағынтай, А.Аманжолова, А.Әбілда, У.Әубәкірова, С.Бақытжан, Л.Аламанова, Н.Зкруллаев, Ә.Зейнолла, Г.Алдадосова, А.Алтынбек, Ф.Рахметова, Т.Аллабиринов, Д.Мусаева, Н.Тапиев, М.Абди, Н.Абілхайырова, Б.Қуаныш және т.б.

Фотода: Ева Мартон атындағы IV Халықаралық вокалистер байқауы. Мәлік Азат -2 орын, (Венгрия, Будапешт қаласы, 2020 жыл)

«Вокалдық өнер» кафедрасы

С.Монюшко атындағы I Республикалық вокалдық конкурсы. 2022 жыл

Кафедрамыздың бітіруші түлектері мен студенттері қазіргі таңда әлемдік сахналарда өнер көрсетіп, қазақ опера өнерін танытып келеді. Есімдері белгілі түлектеріміз ҚР «Астана-Опера» мемлекеттік опера және балет театры, Е.Рахмадиев атындағы академиялық мемлекеттік филармониясы, ҚазҰӨУ-дің колледжі, БММ оқытушылары, облыстық өнер орындарында жеке орындаушылар болып жұмыстарын атқаруда.

Біздің түлектеріміз концерттер мен опералар орындауда әлем сахналарын баурап, танымал әлем сахналары мен опера театрларында өнерлерін паш етуде.

«Вокалдық өнер» кафедрасы

Фотода: ҚР еңбек сіңірген қайраткері Сүндет Байғожин және «Құрмет» орденінің иегері Айзада Капонова.

Фотода: Корея опера әншісі, «Грэмми» сыйлығының иегері – Sumi Jo және ҚР еңбек сіңірген қайраткері-Азамат Жылтырқозов

«Вокалдық өнер» кафедрасы

«Вокалдық өнер» кафедрасы осы күнге дейін талай танымал опера әншілерін тәрбиелеп, ұядан ұшырған. Алдағы уақытта жас буынның дамуына жұмыс жасап, талантты шәкірттерін дайындауларын жалғастырады.

Кафедраның оқытушылары білім беру саласының барлық бағыттары бойынша жұмыс істейді: оқу-әдістемелік, ғылыми-зерттеу, шығармашылық, ұйымдастыру-тәрбиелеу жұмыстарына белсенді қатысып, Халықаралық, Республикалық, университеттік ғылыми-практикалық конференциялар, жаңашылдар, ғылыми, оқу-әдістемелік әдебиеттер, оқу құралдары, хрестоматиялық жинақтар, ғылыми жарияланымдар, жаңа элективті курстарды ұйымдастырып, Инновациялық оқыту әдістерін енгізеді, мастер-кластар жүргізеді, республикамыздың оқу орындарына дәрістер, семинарлар, ашық сабақтарды біліктілігін жоғарту курстарын өткізуді жалғастыруда.

Фотода: ҚР еңбек сіңірген қайраткерлері – Талғат Мұсабаев және Бибігүл Жанұзақ.

Избамбетов А.Қ.,
Қазақ ұлттық өнер университеті
«Вокалдық өнер» кафедрасының аға оқытушысы,
өнертану ғылымдарының магистрі

ЗАМАНМЕН ҮНДЕС

«Эстрада өнері» кафедрасы 2003 жылы құрылған. Алғашқы үш жыл көлемінде «Актерлық өнер және режиссура» факультетінде секция ретінде жұмыс істеді. Алғашқы кезеңде кафедра меңгерушісі қызметін профессор, Халықаралық джаз ассоциациясы конкурстардың лауреаты, Халықаралық құрметті мүшесі (АҚШ) Гүлдана Базылханқызы Жолымбетова атқарды. Кейін,

Фотода: профессор Г.Б.Жолымбетова.

2011-2017 жылдар аралығында, кафедра меңгерушісі лауазымында «Мәдениет қайраткері», профессор Майра Тұрлыбекқызы Дәулетбақ қызмет атқарды.

Кафедраның құрылған алғашқы күнінен

Фотода: профессор М.Т.Дәулетбақ.

бастап оқытушылар: Е.Г.Коробейникова (эстрадалық вокал сыныбы), профессор В.А.Шевченко (музыкалық-теориялық пәндер), А.Р.Аблаев (оркестр сыныбы) сынды кәсіби шеберлер ұстаздық етті. Ал 2017-2018 оқу жылында «Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері» Жеңіс Ермағанбетқызы Ысқақова, 2018-2022 оқу жылдары Қазақстанның Еңбек сіңірген әртісі, профессор Бағдат Сәмидинқызы

Фотода: Ж.Е.Ысқақова.

Самидинова кафедра меңгерушісі қызметін атқарды.

Фотода: Б.С.Сәмидинова.

Қазіргі таңда кафедра меңгерушісі лауазымында ҚР Мәдениет қайраткері, доцент Ольга Ивановна Джулдиева еңбек етуде. «Эстрада өнері» кафедрасының студенттері мен ПОҚ құрамы: «Легенды джаза», «Корифеи джаза», «Звезды джаза»,

Фотода: О.И.Джулдиева.

«Женщины в джазе», «Ретро-джаз», «Песни о любви», «Итальяский вояж», «Чикаго» мюзиклынан үзінділер сынды көптеген эстрадалық және джаз концерттерін және т.б. өткізіп тұрады.

Қазіргі таңда кафедра «B021 Орындаушылық өнер – Эстрада өнері» мамандығы аясында «Эстрада вокалисі», «Эстрада оркестрінің артисі» және «Эстрада композиторы, әрлендіруші» сынды 3 мамандық бойынша жұмыс жүргізуде.

Қазақстанның Еңбек сіңірген қайраткері Александр Рефатович Аблаев кафедрада құрылған биг-бендтің алғашқы жетекшісі қызметін атқарды. Студенттік биг-бэнд – «Астана – Блюз I», «Астана – Блюз II», халықаралық «Актобе-Джаз» байқауы

(Горын), «Джаз-Богема» және т.б. сынды беделді Халықаралық джаз фестивальдерінің лауреаты және алтын медальдарының иегері. Студенттік бағдарламаға классикалық джаз шығармалары, заманауи джаз комбинациялары, қазақ музыка фольклорына негізделген шығармалар кіреді.

Өзінің шығармаларының ноталарын жіберген америкалық композитор Джим Мартин студенттік биг-бендпен ынтымақтастықта болды. Джим Мартинның барлық джаз шығармалары концерттер мен джаз фестивальдарда сәтті орындалды. Студенттік биг-бенд шетелдік джаз музыканттарымен бірнеше рет сәтті өнер көрсетті, ал олар өз кезегінде оркестрдің шеберлігін жоғары бағалады (Рори Стюарт және Ари Хоунинг – АҚШ, Игорь Бутман және Александр Осейчук – Ресей). 2010 жылдың сәуірінде биг-бенд АҚШ-тың Вашингтон, Нью-Йорк және Лос-Анджелес қалаларында өткен Қазақстан мәдениеті фестивалінде тамаша өнер көрсетті.

Кафедрада, негізінен, заманауи джаз музыкасын орындайтын бірнеше аспаптық ансамбль ұйымдастырылған. Ансамбльдердің түрлі құрамдары Батырхан Шүкенов атындағы ІІ республикалық үрлемелі аспаптар байқауы, «Jazz-Bomond 2021» халықаралық фестивалі, «5B040800 Эстрада өнері – эстрада оркестрінің артисі» мамандығы бойынша ХІV республикалық пәндік олимпиад, т.б. беделді байқаулардың лауреаттары атанды.

Кафедра түлектерінің арасында халықаралық және республикалық байқаулардың, сондай-ақ джаз фестивальдері мен «X-FACTOR», «Қазақстан дауысы»,

Фотода: әлемдік жұлдызға айналған біздің түлек – Димаш Құдайбергенов.

«Голос-Россия», «Топжарған», «Жас қанат», т.т. тележобалардың лауреаттары мен дипломанттары бар.

Әсіресе, вокалисттер: Дінмұхаммед (Димаш) Қанатұлы Құдайберген – қазақ халқының әншілік өнерін заманауи кезеңде әлемге паш еткен әнші, композитор, мульти аспапта орындаушы, ҚР Еңбек сіңірген қайраткері. Витебскідегі «Славян базары-2015» XXIV халықаралық өнер фестивалінің Гран-При иегері, «Халық қалаулысы» Ұлттық сыйлығының лауреаты, «Қазақстан халқының бірлігін нығайтуға қосқан лайықты үлесі үшін» Қазақстан Республикасы Президентінің

Фотода: өнерімен танылған ағайынды Жүгінісовтер.

Құрмет грамотасымен марапатталды, «ABU TV song» ұйымдастырған халықаралық фестивалінің қатысушысы. Қытай Халық Республикасының Чанша қаласында өткен «Singer 2017» (Hunan TV) телевизиялық байқауында 2 орын, АҚШ-тың Калифорния штаты, Голливудта өткен CBS «The World's Best» таланттар байқауының жартылай финалисі. Жүгінісов Рүстем – Сочи қаласында өткен «Новая Волна–2017» жас әншілер байқауының «Көрермен көзайымы сыйлығының» иегері. Гүлсім Мырзабекова – «Формат» тобының солисі, «QAZAQSTAN» ОКЗ солисі. Айтбаева Лаура – «Қазақстан дауысы» жеңімпазы. Хайролда Мұратбек – халықаралық және республикалық байқаулардың лауреаты, Нұрбол Балапанов, Диана Май, Күлайым Қайырбаева, Нұрсұлтан Қарабалиев, Орынбасар Абуов – қазіргі уақытта АҚШ-та өзінің музыкалық шығармашылығын жалғастыруда, Ахмет Сұлтан, Манарбек Жұмағай (Mona Songs), Бахтияр Ақылбек, Александра Самарина және т.б. – бүгінде Астана қаласының мемлекеттік филармониясы, Президенттік оркестр, ҚР Қорғаныс министрлігінің оркестрі, «QAZAQSTAN» ОКЗ және т.б. көптеген басқа бағыттарда жемісті еңбек етіп келеді. Сондай-ақ біздің түлектер ҚазҰӨУ колледжі мен мектебінде эстрадалық вокал мамандық мұғалімі қызметінде жұмыс жасауда.

Фотода: Рухия Байдүкенова

Қазіргі таңда Витебскідегі «Славян базары-2021» халықаралық өнер фестивалінде Гран-При иегері Рухия Байдүкенова, Дидар Әбдухалық, Мирас Жүгінісов, Дильнура Биржанова, Луиза Нұркуагова – «Витебскідегі балалар Славян базары-2015» халықаралық өнер фестивалінде Гран-При иегері, Анель Смаилова – «Назар» тобының солисі, Данияр Жолбарысов – телевизиялық шоу «Х-Фактор» 5 маусымының финалисі және т.б. кафедра түлектері мен студенттерін молынан кездестіруге болады.

Аспапта орындаушылар: Арман Алпысбаев – халықаралық және республикалық джаз байқауларында солист және ансамбль мүшесі ретінде лауреат.

Қазіргі таңда ҚазҰӨУ түлегі, Гнесиндер атындағы РМА магистрі Ч.Б.Жандилдин (саксофон және ансамбль сыныбы), аға оқытушы Ю.Ю.Шевченко (ұрмалы және соқпалы аспаптар және арнайы пәндерді оқыту әдістемесі), аға оқытушы А.Ю.Асакаев (электрогитара сыныбы), оқытушы Т.А.Абдураимов (тромбон сыныбы және тектес аспап), А.А.Джұлдиев (оркестр, ансамбль және вокалисттермен биг-бенд), ҚР

Мәдениет қайраткері, доцент О.И.Джұлдиева (джаз фортепианосы, тектес аспап), «Қазақстанның Еңбек сіңірген әртісі», профессор Б.С.Сәмидинова (магистратура және бакалавриат бойынша эстрадалық вокал сыныбы және әдістеме), «Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері», профессор С.Жұмағалиев (эстрадалық вокал сыныбы), аға оқытушы И.Н.Воловикова (эстрадалық вокал сыныбы, джаздық стандарттар және дауыс гигиенасы), өнер магистрі, аға оқытушы Қ.Т.Рысқұлов (эстрадалық вокал сыныбы, әдістеме, практика), оқытушы А.М.Мұхамедиярова (эстрадалық вокал сыныбы), А.Бахтиярқызы (эстрадалық вокал сыныбы), М.Айтімбай (эстрадалық вокал сыныбы), аға оқытушы, Украинаның эстрадалық өнер әртісі А.Н.Мирошниченко (вокалдық-аспаптық ансамбль, ансамбль, аспаптану), оқытушы А.В.Поваляшко (бас-гитара сыныбы), оқытушы А.А.Ақылбекова (эстрадалық вокал сыныбы, практика және ансамбль) сынды кәсіби мамандар жұмыс атқарады.

Фотода: Дастан Дүйсенбаев,
Байғали Серкебаев, Арман Алтысбаев.

Қазіргі таңда кафедра университетте және одан да тыс көптеген концерттік, эстрадалық вокал, эстрадалық аспапта орындаушылық номинациялары бойынша байқау іс-шараларын өткізуге атсалысуда.

Фотода: джаз-трио (Арман Алтысбаев, Артур
Поваляшко, Дастан Дүйсенбаев)

Шевченко Ю.Ю.,
кафедраның аға оқытушысы,

Рысқұлов Қ.Т.,
кафедраның аға оқытушысы

ҰСТАЗ, ҒАЛЫМ

(Алмагүл Амантайқызы Сметова туралы толғаныс)

Ұстаз тек сабақ берумен шектелмейді. Біз студенттік өмірімізде ғылыми жұмыстармен де айналысып, жақсы адамдармен араласамыз. Міне, ғылыми конференцияларға дайындық кезінен мен Алмагүл Амантайқызы Сметова туралы осындай ой түйдім.

Алмагүл Амантайқызы – жастарға айтары мол ұстаз. Ол 1966 жылы 6 сәуірде Павлодар қаласында дүниеге келген. Әкесі өте талантты және музыкаға жақын адам болды. Ол мандалин, фортепиано және домбыра аспаптарында ойнаған, кез келген әуенді әр аспапқа үйлестіре білді. Жас кезінен музыкаға құштар Алмагүл Амантайқызы әкесі фортепианода ойнаған кезде аспапта ойнауды да армандады.

Нағашы жақтағы туыстары да музыкаға құштар адамдар еді.

Әжесінің ағасы атақты Жарылғапберді Жұмабаев екен.

Ол 1851 жылы Баянауылда

дүниеге келген, ол музыкалық дарынды адам және тамаша әнші болған. Ол – "Шама", "Ардақ", "Топайкөк", "Үш дос" және басқа да әндердің авторы. Оның әндерін шәкірттері, олардың арасында Қали Байжанов және басқалар орындаған. Ол кісінің әндерін барлық халық қатты жақсы көргені соншалық, Романовтар әулетінің 300 жылдығын атап өткен кезде Жарылғапберді Жұмабаев делегациямен бірге әнші ретінде шығып, сарайда ән шырқады. Жиналған қауымның барлығы оның керемет дауысына таңғалып, оны Федор Шаляпинмен салыстырды. Ахмет Жұбанов жазғандай: кешке барлық ауылдың адамдары жиналып, Жарылғапберді Жұмабаев ән айтқан кезде оның дауысы бір ауылдан екінші ауылға дейін естілетін.

Фотода: Т.В.Гольман (ортада), оның қасында А.А.Сметова.

Періште көңілдің тілегі орындалып, 3 жасқа толған кезде оған нағашы атасы "Беларусь" фортепиано-сын сыйлады.

1976 жылы облыстық «Звезда Прииртышья» газетінде П.И.Чайковский атындағы музыкалық училищедегі дарынды балаларға арналған мектепке алғашқы қабылдау болатыны

Жаныңда жүр жақсы адам

туралы хабарландыру болды. 10 жастан асқан балаларды хор сыныбына таңдады. Алмагүл Амантайқызы өзі жалғыз барып, 10 жасында оқуға түсуге өтініш жазып, талап бойынша емтиханға дайындала бастады. Әнді үйреніп, жағтау керек болды, сонымен қатар есту қабілеті мен ырғақты сезу сынағынан өтті. 10 жастағы баланың таңдауы сол кездегі әйгілі Аида Ведищеваның "Лесной олень" әніне түсті, ән оңай емес. Мектепке қабылдануға қаланың түкпір-түкпірінен 300 бала келді, бірақ солардың ішінен 10 бала ғана қабылданды, барлық балалар ата-аналарымен бірге болды, Алмагүл Амантайқызы ғана жалғыз болды, өйткені

Шаляпинаны, фортепиано мұғалімі Гольман Татьяна Владимировнаны әрдайым ілтипатпен есіне алады.

Музыкалық мектепті бітіргеннен кейін Алмагүл Амантайқызы өнердегі білімін жалғастыру мақсатында училищеге хор дирижері бөліміне түсті. Бұл кездегі керемет педагогтар – Валентина Павловна Макаренко мен Анатолий Петрович Кондрашовты ерекше еске алады.

Училищені тамамдайтын кезде мемлекеттік емтихандардың төрайымы болып Алматы қаласы консерваториясынан Ләйла Әділханқызы Айдарбекова келген, ол Алмагүл

Фотода: 1 курс, 1985 жыл

анасы сол уақытта жұмыста болды. Емтихан нәтижесін естуге анасымен келді, көптің арасында жалғыз қазақ – Алмагүл Амантайқызының есімі аталды. Алмагүл Амантайқызы балалар хорын және мектеп меңгерушісі Галина Васильевна

Амантайқызының консерваторияда білімін жалғастыруға кеңес берді. Сол кезде мұғалімдер мен Валентина Павловна жас өнерпаздың Мәскеу консерваториясына барғанын қалады, бірақ анасы оны алысқа жібергісі

Жаныңда жүр жақсы адам

келмеді. Бірақ қызының Алматыда оқуын жалғастыруына рұқсатын берді. Фортепиано мамандығына ауысу туралы ұсыныс болса да, А.Амантайқызы өзі таңдаған хорды дирижерлеу саласына берік болғысы келді. Арманы орындалып, Алматыдағы Құрманғазы атындағы консерваторияға оқуға түсті. Консерваториядағы оқу жылдары, әрине, ерекше. Алматы ол кезде астана, концерттер жиі ұйымдастырылады. Бірде Мәскеу виртуозы Владимир Теодорович Спиваковтың концерті болатыны хабарланды. Ол кезде, өкінішке қарай, билеттер жетіспеді. Алмагүл Амантайқызы «Бір сәті табылар» деген үмітпен артқы есік арқылы кіріп, қызмет кабинетіне баруды ойлады. Сәтін тапқан екен, Владимир Теодорович Спиваковтың өзі далада тұр және ол студенттерді көріп, консерватория студенттерінің бәрін концертке тегін кіргізді. Есте қалатын ерекше сәттің бірі – осылай жүзеге асты. Алмагүл Амантайқызы Жәкен Әділбекұлы Байысбаевтың сыныбында тәлім алды, ол адамгершілігі мол және мұқият адам болды, әрдайым тыңдап, даулы мәселелер туындаған кезде әділ шешуге көмектесетін.

Білім іздеген сәтті жылдар өнерді де шыңдады. Алмагүл Амантайқызы 1991 жылы Құрманғазы атындағы Алматы мемлекеттік консерваториян «Хор дирижерлеу» мамандығы бойынша тамамдады.

Дипломмен Орал қаласындағы Дәулеткерей атындағы Мәдениет институтында «Хорды дирижерлеу» кафедрасында сабақ берді. 1996 жылы отбасымен Павлодар қаласына көшіп, С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университетінің

«Өнер саласындағы орындаушылық» кафедрасында еңбек етті, кейін, 1998 жылы факультет деканының орынбасары лауазымында қызмет атқарды.

2004 жылдың қазан айында «Павлодар облысындағы музыкалық ағарту ісінің дамуы (1938-1985)» тақырыбында кандидаттық диссертациясын қорғады.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің Құрмет грамоталарымен бірнеше рет марапатталды (2003, 2005, 2016, 2017 жж.).

2010 жылы С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті Ғылыми кеңесінің шешімі бойынша

университеттің дамуына қосқан үлесі үшін «Алтын медальмен» марапатталды. Осыдан кейін Астанадағы педагогтік еңбек жолы басталды. 2008-2010 жылдары Қазақ ұлттық өнер университетінің музыкалық білім кафедрасын басқарды.

2009 ж. республикалық байқаулар мен олимпиадаларға 3 лауреатты дайындады.

2014 жылдан бастап вокалдық өнер және

хор дирижерлеу кафедрасының доценті, кейін 2017 жылдың қыркүйегінде Қазақ ұлттық өнер университетінің музыка факультетінің деканы, ал желтоқсан айында университеттің ғылыми жұмыстар жөніндегі проректоры, 2018 жылдың мамыр айынан бастап 2020 жылға дейін оқу және оқу-әдістемелік жұмыстар жөніндегі проректоры қызметтерін атқарды. 2020 жылдың желтоқсан айынан бастап қазіргі уақытқа дейін «Вокалдық-хор, эстрадалық өнер және музыкалық білім» факультетінің деканы лауазымында еңбек етуде.

2019 жылдың желтоқсан айында «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ісінің үздік педагогы» медалімен марапатталды.

Алмагүл Амантайқызы – 60-тан астам ғылыми мақаланың авторы, 3 оқу құралы және «Павлодар облысының музыкалық ағартуы мен тәрбиесі (1920-1980 жж.)» атты жеке монографиясы жарық көрді (2016).

А.А.Сметованың басшылығымен кафедраның және факультеттің атынан ғылыми конференциялардың ұйымдастырылуы және олар бойынша жинақтардың жарық көруіне тікелей басшылық жасайтын да, нәтижеге дейін еңбек ететін де – Алмагүл Амантайқызы.

Бірнеше кітапқа, атап айтқанда, «Музыкалық білім беру саласының: тарихы, теория, практика, инновациясы» атты ғылыми-әдістемелік мақалалар жинағына (2019), «Қазақстандағы хор өнері» атты ғылыми-әдістемелік мақалалар жинағының екі жылғы шығарылымына да (2021, 2022) редакторлық еңбек сіңірді.

Қазақ ұлттық университетінің «Еуразиялық ғылым және өнер Хабаршысы» атты ғылыми журналдың ұйымдастырушыларының бірі болды.

Алмагүл Амантайқызы шетелдік ғылыми басылымдарда мақалалар жариялап,

халықаралық ғылыми конференцияларға да қатысады. Солардың ішінде, мәселен, Ресейдің Барнауыл және Чебоксары қалаларындағы халықаралық ғылыми конференцияларының пленарлық отырыстарында сөз сөйледі.

Мен Алмагүл Амантайқызымен ең алғашында 2022 жылдың 22 сәуірайында өткен «Республикалық студенттік ғылыми практикалық конференцияға» дайындық барысында кездестім. Сол кезден бастап маған кәсіби дұрыс бағыт беріп, әрдайым қолдау білдіріп отырды. Ғылыми конференцияларға дайындық барысында тығыз араластым. Осы жүздесулерде ғалым әрі ұстаздың үлкен еңбегін, парасаттылығын көрдім.

Алмагүл Амантайқызы – мықты ұстаз, өте әділ адам. Ғылыми конференцияға біздің кафедрадан менен басқа тағы бірнеше студент қатысты. Алмагүл Амантайқызы олардың әрқайсысымен жеке отырып, ой-пікірлерін тыңдап, тақырып таңдауға және зерттеу жұмысын дұрыс жүргізуге бағыт беріп, ойды жинақты түрде жазуға көмектесті. Мен білетін ұстаз, ғалым Алмагүл Амантайқызы – жүрегі кең адам. Себебі әр студентінің бұл өмірде өз орынын табуын қалап, оған көмектеседі. Алмагүл Амантайқызының еңбектері, жақсы қасиеттері біз үшін үлгі және болашақ ұрпаққа құнды болып табылады. Сондықтан мен Алмагүл Амантайқызына шынайы көңіліммен рақметімді айтқым келеді.

Әлдекенова Ә.,

«Хорда дирижерлік ету» мамандығының 2 курс студенті.

ПРИМЕНЕНИЕ «ПЕСОЧНОГО» ПОДХОДА В МУЗЫКАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДОШКОЛЬНИКОВ

Введение. На сегодняшний день ведущей целью казахстанской дошкольной системы, отвечающей современным требованиям, является развитие личности дошкольника, который самореализовывается, будучи мобильными, зачастую, гиперподвижным с ранних лет.

В последние годы в системе воспитания и обучения стала прослеживаться тенденция к интеллектуальному развитию ребёнка. Умственное развитие ребёнка тесным образом связано с особенностями мира его чувств и переживаний. Маленькие дети часто находятся в “плёну чувств”, поскольку ещё не могут управлять своими чувствами, что приводит к импульсивности поведения, осложнениям в общении со сверстниками и взрослыми.

Соответственно, главная музыкально-воспитательная цель в процессе дошкольного обучения связана не только с передачей высочайших культурных образцов и способов контакта дошкольников с миром музыкального искусства, но и в поиске адекватных методов воспитания и обучения,

позволяющих учитывать современные особенности их поведения и желания творчески показать себя.

При обучении дошкольников одним из наиболее популярных подходов на музыкальных занятиях в дошкольных учреждениях становится применение «песочного» подхода. Благодаря этому относительно новому методу, у ребёнка развивается способность к самовыражению и музыкально-творческому восприятию мира. В сочетании с пальчиковой гимнастикой, драматизацией и мимическими этюдами, музыкальное занятие позволяет гармонизировать эмоциональное состояние ребёнка, развивать все музыкально-познавательные процессы и сенсомоторные навыки. В условиях детского сада и школы не только психолог может использовать песочницу, но и музыкальные руководители для проведения музыкально-развивающих игр на песке.

Основная часть. Развитие культуры самовыражения школьников, начиная с рождения человека, в любых возрастных жизненных периодах будет отображать свои особенности. Поэтому на сегодня, в

процессе организации музыкально-учебной деятельности дошкольников важны новые подходы, среди которых выделяется «песочный» подход, который помогает каждому ребёнку ориентироваться в мире культурных ценностей, творчески проявлять себя. При этом актуализируется ориентация на развитие заложенных в дошкольниках музыкально-творческих возможностей, реализация которых будет осуществляться в ходе музыкально-«песочной» работы, превращаемой для детей в личностно-значимую деятельность.

Дошкольное детство - яркая, неповторимая страница в жизни каждого человека. Это время первоначального развития личности, формирования основ самосознания и индивидуальности ребенка. Именно в этот период начинается процесс социализации, устанавливается связь ребенка с ведущими сферами бытия: миром людей, природы, предметным миром и миром музыкального искусства. Происходит приобщение дошкольников к музыкальной культуре, к общечеловеческим ценностям. Ученые, педагоги и психологи рассматривают процесс самовыражения в творчестве как самоценность ребёнка и его личностное качество, как деятельность естественную и необходимую для развития способностей каждого дошкольника (Н.А. Ветлугина, Л.С. Выготский, Б.М. Теплов и др.) [1, С.2-5].

Наиболее эффективное и действенное средство воспитания и развития детей – это музыка. Один из ярких эмоциональных видов искусства. Она обладает большой силой эмоционального воздействия, воспитывает чувства дошкольников, формирует их

музыкально-эстетические вкусы и предпочтения.

Задачи музыкального образования дошкольников реализуются посредством практической деятельности. Формирование и развитие детских музыкальных способностей осуществляется посредством основных видов музыкальной деятельности – восприятия (прослушивания музыки), воспроизведения (исполнения музыки) и творчества. Восприятие музыки (слушание) – это процесс, который включает в себя глубокие внутренние переживания. Слушание музыки – один из основных видов музыкальной деятельности в детском саду. В первую очередь оно выражается в умении чувствовать и эмоционально переживать музыку [1, с.8].

В детском саду дошкольники знакомятся с доступными образцами искусства современной, классической и казахской народной музыки.

Широко распространены музыкальные игры с программным содержанием. Они используют элементы образов в музыке, которые дают детям определенные представления о звуках. Программа по слушанию музыки строится по определенной, четкой системе. Она состоит из произведений, в которых последовательно усложняются и изменяются музыкальные образы. Например, это может быть образ природных явлений и времена года [1, с.46].

Всем известно, что дети эгоцентричны, поэтому очень важно научить

дошкольника смотреть на ситуацию с позиции своего собеседника. Обучая ребёнка “взгляду со стороны”, мы тем самым помогаем ему по – другому взглянуть на себя, по – иному оценить собственные мысли, чувства и поведение. На музыкальных занятиях дошкольник получает возможность более полно и адекватно выразить себя через общение с музыкой [1, с.48].

Для дошкольника игра в песок – один из самых естественных способов приобщения к миру музыкального искусства, преодоления эмоционального напряжения, умения выражать свои эмоции и справляться с ними.

Применение «песочного» подхода – одна из разновидностей арт-терапии, которая строится на психологической теории К.Юнга о том, что каждый предмет внешнего мира вызывает какой-либо символ в глубине бессознательного [6, с.57]. Как считает психолог, картина на песке может быть понятна как трехмерное изображение какого-либо аспекта душевного состояния. Неосознанная проблема разыгрывается в песочнице, конфликт переносится из внутреннего мира во внешний и делается зримым [6, с.58].

Благодаря этому относительно новому подходу, у дошкольника развивается способность к самовыражению и творческому восприятию музыкального мира. Однако вместо лопатки и ведерка, как в песочнице, предлагается набор фигурок, а также бусины, кубики, миниатюрные автомобили, игрушки, кусочки дерева,

монетки, камешки и т.д. В распоряжение дошкольника предоставляется все, что нужно для создания своей собственной модели внутреннего мира в миниатюре. «Песочный» подход – прекрасный посредник для установления контакта с ребенком. Особенно, когда дошкольник плохо говорит и не может рассказать взрослому о своих переживаниях, то в таких играх с песком это становится возможным. Проигрывая волнующую ситуацию с помощью маленьких фигурок, создавая картину из песка, ребенок раскрывается, и взрослые получают возможность увидеть внутренний мир ребенка в момент приобщения к миру музыки, в том числе [3, с.4].

Но это далеко не единственный плюс «песочного» подхода: он замечательно развивает мелкую моторику (песок благодаря своей структуре благотворно воздействует на тактильные ощущения и стимулирует нервные окончания, которые находятся в подушечках пальцев), фантазию, творческие способности, образное мышление и многое другое. Работа с песком успокаивает (особенно гиперактивных детей) – в нем как будто содержится живительная солнечная энергия, которая подзаряжает дошкольника позитивными эмоциями и музыкальными, в том числе.

Песочница и «песочная терапия для детей» не только развивает творческий потенциал ребёнка, активизирует пространственное воображение, образно-логическое мышление, тренирует мелкую моторику рук, как в процессе игры на музыкальном инструменте,

но ненавязчиво настраивает детей на постижение моральных истин добра и зла, строит гармоничный образ мира в процессе слушания музыкальных произведений, тем самым помогает исподволь развивать музыкальную культуру дошкольников [3, с.4].

Используя волшебные свойства песка, когда оживают сказки, дошкольник становится сам непосредственным участником и режиссером собственного творения, а затем видит результат собственного творчества под воздействием «песочного» подхода, ведь именно так он действует на дошкольников.

Музыкальное сопровождение и цветовые эффекты при проведении занятий по песочной терапии для детей, являются сильнейшим стимулом для развития эмоционального мира дошкольника. Кроме того, в сочетании с пальчиковой гимнастикой, драматизацией и мимическими этюдами музыкальное занятие позволяет гармонизировать эмоциональное состояние ребенка.

Игры с песком в дошкольных учреждениях разнообразны, это:

- обучающие игры обеспечивают процесс обучения чтению, письму, счету, грамоте;
- познавательные игры дают возможность детям узнать о многообразии окружающего мира, в том числе, мира музыки;
- проективные игры развивают его творчество и фантазию на музыкальных занятиях [3, С.4-7].

Должны соблюдаться следующие условия работы с дошкольниками:

- специальная подготовка музыкального руководителя, его творческий подход к проведению музыкальных занятий;

- у детей не должно быть аллергии на пыль от сухого песка, кожных заболеваний и порезов на руках;

- до занятия и после занятия моются руки.

- перед занятием в «песочнице» желательно провести пальчиковые игры-разминки.

- песок не должен высыпаться из песочницы;

- нельзя брать песок в рот и кидаться песком [3, С.4-7].

Набор игрового оборудования помимо самой песочницы составляют:

- миниатюрные игрушки (высотой 5–10 см), изображающие людей разного пола и возраста; различных животных и растения; транспорт, игрушки из «киндерсюрпризов»; различные здания и постройки;

- подручный материал: камни, семена, веточки, перья, палочки, пуговицы, одноразовые соломки для коктейля;

- плоскостные ламинированные картинки и т. д.;

- влажные салфетки [3, С.4-7].

Заключение. Мы, работая с дошкольниками убедились, что игра с песком – одна из форм естественной художественно-музыкальной деятельности дошкольников. Это то, что ему интересно, то, чем ребёнок любит заниматься, то, чего не боится. Поэтому использование «песочного» подхода в процессе музыкальных занятий в дошкольных учреждениях становится целесообразным. Как показала практика применения рассматриваемого нами подхода, преимуществами его использования являются:

- усиление желания дошкольников узнавать новое, экспериментировать и работать самостоятельно;
- в работе с песком хорошо развиваются тактильная чувствительность и усиливается восприимчивость к музыке;
- в играх с песком интенсивно развиваются все музыкально-познавательные функции: восприятие, внимание, мышление и память, а также пальчиковая моторика;
- совершенствуется музыкально-игровая деятельность, что в дальнейшем способствует развитию сюжетно-ролевой игры и коммуникативных навыков ребенка на музыкальных занятиях;
- песок является прекрасным средством психопрофилактики, когда у дошкольника появляется возможность «заземлять» отрицательную энергию, стабилизировать своё эмоциональное состояние.

Работа с песком на музыкальных занятиях - это не только интересно и увлекательно, но и полезно. Работая с таким материалом, дошкольник оздоравливается, активно развиваясь в музыкальном отношении.

Использованные источники:

1. Ветлугина Н.А. Музыкальное воспитание в детском саду. – М.: Просвещение, 1981. – 240 с.
2. Выготский Л.С. Мышление и речь. – М.: Национальное образование. 2016. –368 с.
3. Грабенко Т.М. «Чудеса на песке» практикум по песочной терапии. –СПб.: «Речь», 2007. – 340 с.
4. Т. Д. Зинкевич-Евстигнеева, Т. М. Грабенко. Игры в сказкотерапии. — СПб.: «Речь», 2006. – 208 с.
5. Теплов Б.М. Проблемы индивидуальных различий. –М.: Наука,1961. – 312 с.
6. Юнг К.Г. Неизвестный Юнг. – Киев.: Колос.2010. – 188 с.
7. <https://edu.mcfr.kz/article/522-pesochnaya-terapiya>
8. <https://nsportal.ru/detskiy-sad/muzykalno-ritmicheskoe-zanyatie/2014/01/27/detskoe-muzykalnoe-tvorchestvo>

*Жауарова А.
выпускница ОП
бакалавриата,
«Музыкальное
образование» КазНУИ (г.Астана),
магистрантка
I курса,
научный руководитель:
PhD, к.п.н., академик МАНПО,
профессор
Г.А.Хусаинова*

ФАКУЛЬТЕТ ӨМІРІ

